

ÇALIŞANLARIN ORTAK SESİ, DEMOKRASİ PLATFORMU

Ihsan KARABABA

Bilgi ve kişiliklerine çok değer verdiğim iki arkadaşım Yıldırım Koç ve Tanıl Bora Demokrasi Platformu üzerinde tartışmayı sürdürmektedirler.

Yıldırım Koç Mülkiye Dergisi'nde 1997 ve Ocak Şubat 2000 sayılı yayınlarında konuyu kapsamlı olarak gündemde tutmakta ve irdelenmektedir.

Tanıl Bora Birikim Dergisi'nin 118. Sayısında konuyu sivil inisiyatifler kapsamında ve varılan sonuçlar açısından değerlendirmektedir.

Demokrasi Platformu'nun oluşumunun ve önemli eylemlerinin yaşandığı bu süreçte sorumlu olarak görev aldım, tüm gelişmelerin doğrudan tanığı oldum. İki değerli arkadaşımın yazıları üzerine, konuya katkı koymak amacıyla tanıklık görevini yerine getirmek istiyorum.

Tanıl Bora bu platformların "*ortak akıl*" üretmeye dönük bir müzakere süreci işletemediğini,

Bildirilerin altına imza kalabalığı temin etmeye yöneldiğini belirtiyor.

T. Bora yazısını şöyle bitiriyor. "*Açık ki anlamlı ve işlevli sol platform ve sivil inisiyatif girişimleri, resmi politikalardan ve korporatif yapıdan bağımsızlık ve "doğru çizgi"den başka iştahlı bir müzakereciliği ve örgütler arası iletişimi kamçulayacak güçlü bir demokratik işleyişi gerektiriyor.*"

Öncelikle Tanıl'ın imza kalabalığı görüşüne çok kısa değinmek istiyorum.

Bu tür oluşumlarda, katılan her örgütün aynı düzeyde etkin olamayacağı bilinen bir gerçekliktir. Onların başlangıçta isim olarak varlığının, gelişim sürecinde eylemli bir katılımcılığa dönüşebileceği görüşünü hep korudum. Başarılı olunamadı, sonuçta her örgüt kendi dünyasına döndü.

DİSK Genel Sekreteri Süleyman Çelebi'nin örgütlere yaptığı 16 Ekim 1993 tarihli toplantı çağrısının gündemini "*özelleştirme, taşeronlaştırma ve işten atmalara karşı kampanya*" oluşturuyordu.

Bu toplantıya, Disk, Türk-İş, Hak-İş, Kamu Çalışanları Sendikaları Platformu, TMMOB, TTB, Öğretim Üyeleri Derneği, ÇHD, TÜKODER, VHB, İHD ve Araştırma Görevlileri Derneği temsilcileri katıldı.

TMMOB, adına toplantıya katılmak üzere beni görevlendirdi. Bu tür görevlendirmelerde alışlagelmiş yöntem genellikle "*git-izle sonra değerlendirilim*" şeklinde oluşur. TMMOB yönetim kurulu bunun aksine, böyle bir çağrının güçleri birleştirerek demokrasi mücadelesini yükseltmeye katkı koyma yönünde girişimlerde bulunmak amacıyla beni yetkili olarak görevlendirmiştir.

Toplantıda, bu tür birliktelikleri zedeleyen konular üzerinde ayrıntılı olarak duruldu ve bunlar, gözardı edilmemesi gereken, üç ana başlıkta değerlendirildi.

Bunlar sırasıyla:

- i) Örgütlerimiz genellikle moral ve taban hakimiyeti yönünden güçleriyle övünmekte veya güçlerini nicel-nitel öne sürmektedirler. Güç kıyaslaması tartışmasına girmeden bir gerçeğin altını çizmek yararlı olacaktır. Bu da 12 Mart ve 12 Eylül darbelerine karşı tüm demokratik dinamiklerin hareket alanlarının daraldığı bir gerçek olarak ortada durmaktadır. Bu gerçeğin ışığında örgütler ne kadar güçlü gözükürlerse gözüksünler, ülke genelinde bu güçler tek başına belirleyici olma konumundan uzaktırlar. Bu nedenle örgütlerimizin asıl gücünün, egemen ideolojik saldırıya karşı, birlikte ve dayanışma içerisinde bulunmalarının kaçınılmaz bir yol ve politika olduğunun bilincine varılmasından geçtiğinin, bunca deneyimden sonra, artık kabul edilmesi gerektiği.

ii) Bugüne kadar örgütlerimiz çok doğru bir saptamada bulundular ve bu saptamalarını her fırsatta, kamuoyuna duyurdular.

Bu gerçekçi yaklaşım ve saptama egemen güçlerin taktiği "böl ve yönet"tir değerlendirmesi ile ifade edilmektedir.

Bu gerçeğin bilinmesine karşın "böl ve yönet" taktiğini boşa çıkaracak bir eylemlilik gündeme getirilebilmiş midir'in yanıtı aranmalı ve bulunmalıdır, ve bu oluşturulacak birliktelik bunun yanıtı olmalıdır.

iii) Bugün Türkiye'de emekçilerin, emekten yana olanların, geniş halk kesim ve katmanlarının sorunları birleşerek toplumsal sorun haline dönüşmüştür. Mevcut sistemden bu sorunların üstesinden gelmesi beklenmemektedir. Bu ortamda hiçbir örgütün sorunların altından tek başına kalkma olanağı bulunmamaktadır. Bu nedenle örgütler kendi aralarında yatay çekişmelerle mücadele güçlerini erozyona uğratmamalıdır.

Sorunları her alanda birlikte yaşayan insanların birbirleriyle çekişmeleri yerine çabalarını, kendilerini ezen, sisteme karşı birleştirip, mücadelenin yaygınlaştırılıp güçlendirilmesini sağlamak zorunlu bir görev olarak gündemde beklemektedir.

Bu görüşmelerin sonunda, önümüzdeki süreçte, oluşturulacak politika ve eylemliliklerde bu gerçeklerin gözardı edilmemesi gereğinin altı çizildi.

Toplantı sonucunu S. Çelebi kuruluşlara şöyle duyurmuştur:

"DİSK tarafından yapılan çağrı üzerine bir araya gelen örgütler sözkonusu çalışmanın birlikte yürütülmesinin ülke çıkarları ve demokrasi açısından zorunlu olduğu konusunda görüş birliğine varmışlardır.

Bugüne kadar tek tek kurumlar tarafından sürdürülen etkinliklerin ortak bir çalışmaya dönüştürülmesi konusunda atılacak somut adımları görüşmek ve bir takvim oluşturmak üzere 23.10.1993 günü saat 10:00'da Türk-İş genel merkezinde tekrar biraraya gelinmesi kararlaştırılmıştır.

Bir araya gelen örgütler ülke çıkarları açısından zorunlu gördükleri birlikte davranma sürecine demokrasi ve emekten yana tüm örgütlerin katılımını sağlamak için ortak çaba harcamayı ve ortak çağrı çıkarmayı kararlaştırmışlardır."

23 Ekim 1993 tarihinde Türk-İş'te yapılan örgüt başkanları ve temsilcileri toplantısında Türk-İş, Hak-İş, DİSK, TMMOB, TTB, Kamu Çalışanları Sendikaları Platformu (Kesk kurulmamıştı), Öğretim Üyeleri Derneği ve ÇHD temsilcileri oluşan geçici bir sekreteryaya kuruldu. Bu sekreteryanın koordinatörlüğüne Prof. Dr. A. Işıklı beni önerdi ve öneri kabul edildi.

Ben sekreteryada, sorumlu olarak, 23 Ekim 1993 – istifa ederek ayrıldığım 14 Aralık 1994 tarihleri arasında görevde bulundum.

Yıldırım Koç'un yazısındaki bir eksikliği tamamlamak isterim. Yazıda 28 Kasım 1993 gecesini Türk-İş, Hak-İş, Disk genel başkanlarının birlikte yedikleri yemekten sonra kamuoyuna ortak açıklama yapıldığı yazılmaktadır. Oysa bahsi geçen yemekte tüm örgüt başkanları ve sekreteryayı oluşturan üyeler birlikte idiler. Yemek öncesi geçici sekreteryanın hazırladığı bildiri taslağı görüşülerek ortak bildiri haline getirildi ve imza altına alındı.

Bu bildiride bir araya gelmenin amacı şöyle ifade edilmektedir.

"Yukarıda ismi yazılı örgütler olarak, ülkemizin ve tüm çalışanların karşı karşıya bulunduğu ciddi sorunları aşabilmenin tek yolunun demokrasi olduğu konusunda ortak düşünceden hareketle, ülkemizde demokrasinin yeni saldırılara karşı korunması, demokratik hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi amacıyla daha etkin biçimde işbirliği yapmaya karar verdik. Ülkemizde demokrasiyi koruyacak ve geliştirecek güç, çalışanların demokratik örgütleridir ve halkımızın demokrasi aracılığıyla hükümetleri ve devleti yönlendirebileceği umududur."

10 Kasım 1993 tarihinde Hak-İş'te yapılan toplantıda:

"Demokrasinin ağır tehditlere uğradığı günümüz şartlarında hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilmesi için DEMOKRASİ PLATFORMU'nun oluşturulduğunun kamuoyuna duyurulması kararlaştırıldı" açıklaması yapılmış ve bir basın bildirisi yayınlanmıştır.

Demokrasi Platformu'nun çalışma ilkeleri şöyle belirlenmiştir:

- Örgütleri biraraya getiren en temel ilke örgütlerin bağımsızlığı, içişlerine karışmama, karşılıklı saygı ve güven ilişkileridir.

- 1) Demokrasi Platformu bir örgütlenme modeli değildir. Bu nedenle hiçbir örgütü içinde eritme ve erksizleştirme amacı ve anlayışı gütmmez.
- 2) Platform gönüllü bir birlikteliktir. Bir dayanışma aracıdır. Örgütlerin gündeminde olup ortak paydayı oluşturan konularda dayanışma ve işbirliği yapma amacı güder.
- 3) Platform belirli gündem maddesi ile toplanır. Görüşbirliğine varılan konularda yine görüş birliğine varılan etkinlikleri yaşama geçirme amacını güder. İlişkileri bu tür somut konularla sınırlıdır. Görüşbirliğine varılmayan konularda ısrarlı olunmaz.
- 4) Platform içinde bir sekreteryaya oluşturulur. Sekreteryaya eşgüdümü ve iletişimi sağlar. Kendisine verilen görevleri yapar.
- 5) Platform'a katılan kuruluşlar, temsilcilerini belirleyerek Sekreteryaya bildirmelidirler. Değişiklik halinde bu bilgi yenilenmelidir.

Bunların yanında her örgüt, kendi bünyesinde çalışmalarını yaygın olarak duyuracak, sürekli bilgi akışı sağlanacaktı.

Bu süre içerisinde örgüt ve sekreteryaya temsilcileri, birlikteliği zaafiyete uğratabacak her türlü bireysel tutum ve davranıştan titizlikle kaçınmışlar, birlikte üretme, karar verme ve birlikte eylemde bulunmaya özen göstermişlerdir. Sekreteryaya çalışmaları önce TMMOB'de daha sonra DİSK, Hak-İş (*) ve Türk-İş mekanlarında dönüşümlü olarak yürütüldü.

(*) "Sekreteryanın Hak-İş'te yürütülmesi dönemi Ramazan Ayı'na rastlamıştır. Bu nedenle ben sigara, kahve ve çay tiryakisi olduğumu, oruç tutmadığımı ileri sürerek inançlı insanlara saygısızlık etmemek için, Hak-İş'e Ramazan Ayı sonrası gelmeyi önerdim. Hak-İş'te gerekçemin onlar tarafından asla saygısızlık olarak değerlendirilmeyeceğini, bu nedenle alınan kararı değiştirmeyeceklerini, kuruluşlarında dilediğim gibi çalışabileceğimi söylediler ve tüm ihtiyaçlarımı karşıladılar. Bir hoşgörü örneği olarak belirtmek istedim."

Başarılı olunup olunmadığı tartışmaya açık olmakla birlikte, Demokrasi Platformu oluşum ve çalışmaları, sübjektif yargıları aşarak, geçmişten dersler çıkarılarak bilgi ve birikimle toplumsal bir temele dayandırılmaya çalışılmıştır.

Demokrasi Platformu oluşumunun yedinci ayında sekreteryaya Ek-1'de sunulan program taslağını, Platform'un bileşeni, örgütlere göndermiş ve bu süreci şöyle değerlendirmiştir:

DEĞERLENDİRME (*)

Yedi ayı aşkın bir süredir devam eden çalışmalarda, örgütlerimiz arasındaki dialog karşılıklı güven ve saygı içerisinde gelişmektedir. Tarihimizde ilk defa bu kadar geniş bir tabana dayanan bu kadar çok sayıda örgüt, belirlenmiş ilkeler doğrultusunda belirli gündem maddeleri çerçevesinde bir araya gelmektedir ve ortak sorunlar konusunda birlikte tavır almaya karar vermişlerdir. Bununla ülkemizde demokratik hak ve özgürlüklerin yaşama geçirilmesi yönünde bir süreç başlamıştır.

Demokratik geleneklerin yeterince gelişmediği, benmerkezli yapılanma ve mücadele verme alışkanlıklarının yaygın olduğu ülkemizde böylesi bir gelişme azımsanamayacak bir düzeye ulaşmıştır.

Bu açıdan bakıldığında Demokrasi Platformu'nun oluşumu, abartıya kaçmadan, tarihi bir sürecin başlangıcı olmaktadır. Örgütler arası dialog gelişmekte, sorunlar birlikte tartışılmaktadır. Platformla birlikte ülkemizde birlikte düşünme, değerlendirme ve karar alma yaşama geçmektedir. Kamuoyu Platform'dan çok şeyler beklemektedir. Gerçek muhalefet odağı olarak Platform'u görmektedir. Buna karşın Platform çalışmaları yeterince doyurucu olarak görülmemektedir.

Bu haklı bir beklentidir. Bunalan toplum ivedi çözümler beklentisi içindedir. Ancak yukarıda da sözü edildiği gibi benmerkezci, bireyci yapılanmaların egemen olduğu toplum yapımız gözönüne alındığında erişilen düzeyin so-

(*) Bu değerlendirme örgütlerin yayın organlarında yer almıştır. Örneğin, TTB'nin Temmuz 1992 – Haziran 1994 faaliyet raporu, sayfa 48-52

ğukkanlı ve gerçekçi değerlendirilmesi endişelerin giderilmesi için yeterli olacaktır.

Ayrıca bu birliktelik demokratik geleneklerin oluşturulup yaşama geçirilmesi yönünden de örnek bir davranış, önemli bir dönüm noktası, demokrasi yolunda dikilen bir kilometre taşıdır. Bunların yanında ortaya konan örnek, örgütlerimizin demokrasiyi gerçek anlamda kavrayıp özümlediğinin de bir göstergesidir.

Birlikteliğimiz toplumun en dinamik güçlerine dayanmaktadır. En büyük, en üretken kitlelerin desteğine sahiptir. Milyonlarca çalışanın ortak sesidir. Duyulması dinlenmesi gereken bir ortak sestir.

Bu değerlendirmede, Platform çevresinde moral değerlerin öne çıkartıldığı söylenebilir ve gerçeklik payı da fazladır. Ne var ki yıllarca yatay çekişmelerin, örgütler arası suçlamalarla birbirini dışlamalarının mücadelesine haline geldiği bir toplumda gözlenen, yaşanan olumlu gelişmeler umutları arttırmıştır. Onun için bu değerlendirme de moral değerler yanında nesnel gerçekliklerin de payı büyüktür. Bir belge olarak, bu dönemde sekreteryanın hazırladığı program taslağı ek.1.de sunulmuştur.

Örgütler arası ilişkilerin kolaylıkla bozulduğu ülkemizde sorunların diyalogla çözülebileceği örnekleri, bu dönemde yaşanmıştır. Bu örneklerden bir Y. Koç'un yazısında (sayfa 288) belirttiği "*laik ve demokratik cumhuriyet*"i koruma konusundaki gelişmedir. Dışarıdan bakıldığında bir kırılma noktası olarak görülen bu konu aşılmıştır.

Başka bir kırılma noktası da Türk-İş'le DİSK arasında yaşanmıştır.

1994'ün Mart ayında Türk-İş Başkanlar Toplantısı yapıldığı saatlerde DİSK'e bağlı bir grup işçi Türk-İş binası önüne gelerek Türk-İş aleyhine sloganlar atmışlardı. Bunun üzerine Türk-İş, DİSK'le hiçbir ortak eylemde bulunmayacağını açıkladı. Sekreterya olarak, bu kararın değiştirilmesi için Türk-İş Başkanı Bayram Meral'le bir görüşme yaptık. Alınan bu kararın işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ın kütleli olarak coşku içinde kutlanmasının önünde bir engel olacağını ifade ettik. B. Meral bu konuyu Türk-İş Başkanlar Kurulu toplantısından sonra görüşmemizi istedi (3 Mart 1994).

Sekreteryaya bu konuyu 5 Nisan 1994 tarihinde TMMOB'de toplanan Platform Başkanlar Kurulu'nun gündemine getirdi.

Bu gündem maddesinde B. Meral ve DİSK Başkan Yardımcısı İ.Hakkı Önal arasında (K. Nebioğlu ameliyatlı olduğu için yerine yardımcısı İ.Hakkı Önal katılıyordu) gergin bir tartışma yaşandı. Tartışma sonucunda her iki başkan da ülkenin içinde bulunduğu koşullarda örgütler arası bu tür olaylara meydan verilmesinin yanlışlığını vurguladılar ve Platform'u oluşturan örgüt başkanları huzurunda böylesi sert bir tartışmadan duydukları üzüntüyü ve sorununu aşmak istediklerini dile getirdiler. Bunun üzerine İ.H.Önal yazılı olarak sekreteryaya bir metin sundu.

Bu metinde özetle şöyle denilmektedir:

"Ülkemizde var olan derin ekonomik, sosyal ve demokratik sorunlar, açıklanan ekonomik paketle, yeni bir boyut kazanmıştır. Bu nedenle, bundan böyle zaman kaybetmeksizin geçmişte yapılan hataları bir tarafa bırakarak, başta Türk-İş olmak üzere tüm kuruluşlarla birlikte demokratik eylemlere başlanmasını gerekli görmekteyiz. Platform'un bu ruhla çalışmasını dilemekteyiz."

Uzun süre karşılıklı yazışma ve beyanatlarla sürdürülen tartışma, yüzyüze yapılan değerlendirme ile sona ermiş, sorun çözülmüş ve 1 Mayıs'ın birlikte kutlanması kararı alınmıştır.

5 Nisan toplantısında 1 Mayıs'ın ortak kutlanması kararı yanında:

- İstikrar Paketi diye açıklanan önlemler ve yaratacağı sonuçların, işsizlik, pahalılık, yeni zamlar, özelleştirme, kapatma kararlarının kabul edilemeyeceği

- Demokrasi taleplerimizden geri adım atılmayacağı, vurgulandı. Ayrıca;

- 9 Nisan'da Zonguldak'ta düzenlenen "özelleştirme ve kapatmaya hayır mitingi"ne Platform olarak katılma kararları da alındı ve bu kararlar 6 Nisan'da bir basın toplantısıyla kamuoyuna duyuruldu.

8 Nisan'da DİSK Başkanlar Kurulu, konfederasyonlar arası ilişkilerin olumlu gelişmesinin memnuniyet verici olduğunu açıkladı.

12 Nisan'da Türk-İş Eylem Komitesi toplantısı sonrası Başkan B. Meral:

"Tüm etkinlikleri kardeş kuruluşlar ve demokratik kuruluşlarla birlikte yapacağız. Demokrasi Platformu sekreteryası organizasyonların birlikte yapılmasında koordinasyon görevini yerine getirecektir" açıklamasını yaptı.

Bu tür diyalogla çözüme ulaştırılan iki ilginç gelişme de Platform'un kurulma aşamasında yaşanmıştır.

Daha önce de belirtildiği gibi 23 Ekim 1993 tarihinde yapılan toplantıda Platform'un kuruluşunun 10 Kasım 1993 tarihinde açıklanacağı kararı alınmıştı. Bu kararın hemen ertesinde, iki Demokrasi Platformu'nun oluşturulduğu görüldü. Bunlardan biri Ankara'da, Yeraltı Maden-İş Başkanı Çetin Uygur'un girişimiyle ve Türk-İş'e bağlı bazı sendika şubelerinin desteğiyle çok sayıda oda, şube ve başka kuruluşların da katılımıyla Ankara Demokrasi Platformu oluşturuldu.

İkincisi ise İHD'nin Türkiye genelinde oluşturduğu Barış ve Demokrasi Platformu'dur. Ankara Demokrasi Platformu kurucusu ile uzun görüşmeler yapıldı. Türkiye Demokrasi Platformu kurulmadan, yerel örgütlenmeler konusunda ilke ve kararlar belirlenmeden yerel Demokrasi Platformu'nun kendini açıklamasının sıkıntılar yaratacağı, sağlanmış birlikteliğe sekte vurabileceği anlatılmaya çalışıldı. Sonuçta yerel platformun kuruluşunun 10 Kasım'dan sonraya bırakılacağı sözü alındı.

İkinci Platform'un tartışılması daha sonra Çalışanların Ortak Sesi, Demokrasi Platformu oluştuktan sonra Platform içinde yapıldı.

İHD temsilcisi Platform'da çok sayıda örgütü temsilen bulunduğunu ifade etti. Diğer kuruluşlar platform içerisinde platform olamayacağını, bu nedenle İHD'nin bir tercih yapması gereğini öne sürdüler. Kısa bir süre sonra da İHD kurduğu platformu dağıttığını açıkladı.

PLATFORM ETKİNLİKLERİ

Y. Koç yazısında platform etkinliklerine geniş yer vermektedir. Buna rağmen bazı somut kazanımlar yazıda yer almamaktadır. Demokrasi mücadelesi açısından, yaratılan birlikteliğin nasıl bir güce sahip olabileceğinin göstergesi olan, birkaç kazanımı aktarmak istiyorum.

Bunlar içerisinde Platform'un kesin sonuç aldığı konu Özel Dedektiflik Yasası'dır. Özel Dedektiflik Yasası'nın 19 madde f fıkrası, şöyle ifade edilmektedir.

"Ticari bir firma, fabrika, imalathane ya da hertürlü işyerinde çalışan her kademedeki personelin, dürüstlüğü ve güvenilirliklerinin, işverene karşı tutum ve davranışlarının, işveren aleyhine diğer bir firma ve kuruluşlarla işbirliği yapıp yapmadıklarının tespit olunması"

İstanbul Barosu Başkanı Turgut Kazan 27 Ocak 1994 tarihinde sekreter-yayı telefonla arayarak Meclis'ten geçen Özel Dedektiflik Yasasının 19.madde f fıkrasının çalışma hakkını, sendika kurma ve sendikalara üye olma, toplu sözleşme ve grev haklarını işlemeze hale getirdiğini, kendilerinin konuyu Cumhurbaşkanı'na, bu maddenin Meclis'e iade edilmesi gereğiyle aktardıklarını söyledi, Platform'un da bu konu üzerinde ivedilikle baskı kurmasını önerdi.

Baro'nun Cumhurbaşkanı'na yazdığı (27.1.1994, sayı 868) yazının önemli bir bölümünü alıntı olarak sunuyorum:

"..... Yasanın 19.maddesinde yer alan görevler insanlarımız üzerine bir felaket gibi çökecektir. Dileyen dilediği gibi özel yaşama müdahale edecek, aile ilişkileri, işçi-işveren ilişkileri özel dedektifler eliyle kişilerin keyfine terk edilecektir. Bu yasayla, anayasal örgütlenme hakkı, çalışma hakkı, sendika kurma, sendikaya üye olma, toplu sözleşme ve grev hakkı temelden çökertilecektir.

O kadar ki, resmi kolluk kuvvetlerince kullanıldığı zaman hukuka aykırı sayılacak eylem ve yöntemler, özel dedektifler bakımından hukuka uygun hale getirilmiştir."

Bu uyarı üzerine üç konfederasyon başkanı Platform adına Cumhurbaşkanı'nı ziyaret edip yasanın yeniden görüşülmek üzere Meclis'e iadesini talep ettiler. Yasa Meclise iade edildi ve söz konusu madde yasadan çıkarıldı.

İl İdaresi Yasası: Demokrasi Platformu bileşenleri İl İdaresi Yasası'nın "sivil sıkıyönetim yasası" olarak isimlendirmişler ve bu tasarinın mutlaka engellenmesi konusunda görüşbirliğinde olmuşlardır.

Bu konuda Platform temsilcileri ilgili bakanla, Meclis Başkanı'yla görüşerek yasanın geri çekilmesini istemişlerdir.

Bu temasların dışında yasa Meclis gündemine geldiği gün (13 Ocak 1994), üç konfederasyon başkanı ve maalesef isimlerini kaydedemediğim ve unuttuğum, bazı örgüt başkanları, bir baskı grubu olarak, Meclis'e gitmişler ve görüşmeleri izlemişlerdir. Bu takip üzerine, milletvekilleri şikayet konusu olan maddeler üzerinde değişiklik veya yasadan çıkartılması önerileri hazırlayarak Meclis Başkanlığı'na verdiler (DYP-SHP milletvekilleri tarafından verilen bu değişiklik önerilerinin fotokopileri arşivimde bulunmaktadır).

Bu öneriler Platform taleplerini karşılar nitelikten uzak olmasına rağmen, koparılan bu tavizler parlamentoya geri adım atırma yönünde demokratik güçlerin bir kazanımı olmuştur. Ayrıca tasarının görüşülmesi de engellenmiştir.

Bu girişimi gazeteci İsmet Solak, köşesinde:

" *Türkiye yeni ayıplardan kurtarıldı;... İl İdaresi Yasası'ndaki anti-demokratik hükümler ayıklandı...*" ifadeleriyle değerlendirmiştir.

Bu gelişmeden sonra karşı çıkışlar örgüt tabanlarında yaygınlaştırılmadı ve ne yazık ki Platform dağıldıktan sonra bu tasarı hiçbir engelle karşılaşmadan yasalaştı.

Türkiye'de eylemler, genellikle Ankara, İstanbul, İzmir gibi metropol kentlerde gerçekleşir ve bunların duyurumu medyanın ilgisine bağlıdır. Böyle bir olgunun yarattığı iletişim kısıtlamasını engellemek amacıyla, eylemlerin eş güdümlü olarak ülke genelinde yaygınlaştırılması arayışları Platform'un gündeminde yer almıştır.

Bu arayış, koordineli olarak, ülke genelinde afişleme ve bildiri dağıtım şekline uygulamaya dönüştü.

Hazırlanan onbinlerce bildiri her iş yerinde, aynı gün ve saatte, çalışanların toplu bulunduğu yerlerde okunduktan sonra dağıtıldı, yerel radyo ve tv kanallarında okundu (17 Ocak 1994-saat 11:00-13:00 arası)

Bu eylemi basın "*Bugün Türkiye'de Bildiri Yağacak*" başlığıyla duyurdu.

20 Temmuz İş Bırakma Eylemi:

Eylemin hazırlık çalışmalarında Başkanlar Kurulu'nun aldığı karar Ek-2'de sunulmuştur.

Bu eylem Y. Koç'un açıklamalarında yeterince yer alıyor. Bu bilgilere kısa bir ekleme yapmak istiyorum. Daha önce alınan karar gereği örgüt başkanları ve basın mensupları tutulan iki minibüsle eylem yerlerini ziyaret ettiler (ziyaret edilen yerler: SSK Dışkapı Hastanesi, Köy Hizmetleri, SEK, Balgat Belediye Şantiyesi).

Örgüt başkanları yaptıkları konuşmalarla, 20 Temmuz eyleminin gelecekteki eylemlerin bir provasını olduğunu ve emekçilerin sonuç alıcı eylemlere hazır olmalarını vurguladılar.

Ülkemizde bu tür eylemlerde yapılacak harcamalar daima sorun olmuştur.

Demokrasi Platformu Sekreteryasını yürüttüğüm süre içerisinde, sekreterya sıkıntıya sokacak bir sorunla karşılaşmadı. Miting düzenlemeleri, mitinglere katılma, afiş-ilan basımı vb. harcamalarında ödemeleri, başta en büyük pay Türk-İş olmak üzere konfederasyonlarca karşılanmış, kısacası parası olan kuruluşlar ortak eylemliliğin ekonomik yükünü de taşımışlardır.

18 Temmuz 1994 tarihinde sekreterya, platform adına bir heyetin düşünce suçlusu olarak hapiste yatanların ziyaret edilmesi önerisini getirdi.

6-7 arabalık bir konvoyla Türk-İş, Hak-İş genel sekreterleri ve Disk temsilcilerinin de içinde bulunduğu bir heyet Haymana cezaevinde yakmakta olan Haluk Gerger ve Fikret Başkaya'yı ziyaret etti.

Demokrasi Platformu yabancı misyonların da ilgisini çekti. Merak edilen konu "*Platform ne yapmak istiyordu.*" Bu yönde iki yabancı diplomat beni ziyaret ederek sorularına yanıt bulmak istediler.

Birinci ziyaretçi Fransa Büyükelçiliği basın müşaviri Jean Claude Nolla ve asistanı Yeter Yaman'dı.

Amacının platform çalışmalarını Avrupa kamuoyuna yansıtmak olduğunu söyledi. Platform hakkında bilgi istedi. Görüşme sonunda örgütlerin verdiği mücadeleye saygı duyduklarını ifade etti.

İkinci ziyaretçi, Amerika Büyükelçiliği çalışma ateşesi oldu. Tercümanı ile birlikte gelen bu zatla yalnız konuşmadım. TMMOB yönetim kurulu üyesi M. Yüksel Barkut'la birlikte görüştüğüm. Ateşe, oluşumun nedeni, amacı, ne gibi hedefleri ve programı olduğu konularını sordu. Biz de karşılıklı olarak, ayrıntıya girmeden ülkemizde demokrasinin yaşam biçimine dönüşmesi, demokrasi mücadelesinde ise örgütlerin üzerine düşenleri yaptığı, demokrasinin de ülkenin demokratik güçlerince gerçekleştirilmesi gereğine inandığımızı belirttik.

Sekreteryaya çalışmalarında, bana, sürekli yöneltilen iki sorudan, Platform'un algılanış ve geleceği yönünde, hep tedirginlik duydum. Bunlardan birincisi, Platform'un oluşum aşamasında, istisnasız her kesimden yönetilen *"Türkiye'de böyle bir birlikteliğin yürüyeceğine inanıyor musunuz?"* sorusu idi.

Ben de her seferinde, bir halk deyimini olan *"Sabırla koruk helva olurmuş"* yanıtını veriyordum.

Yöneltilen ikinci soru ise özellikle Platform içerisinde yer alan bazı örgüt yöneticilerinden gelen, *"Bizler bu Platform'la kimin değirmenine su taşıyoruz?"* sorusuydu.

Onsekiz örgütün birlikte ülke gündemine müdahale etmesinin her örgüte güç katacağı gerçeği nedense hep göz ardı edildi.

İlginç bir örneğe doğrudan tanık oldum.

20 Temmuz eyleminin ertesi günü Sn. Kemal Nebioğlu ile birlikte Mülkiyeliler Birliği lokalinde otururken sendikacı olduğunu söyleyen biri masamıza gelerek eylemden söz ettikten sonra;

- *Sayın Başkan DİSK Türk-İş'ten her zaman bir adım önde olmalıdır, neden öne çıkmıyorsunuz diye bir eleştiri getirdi.*

Sayın Nebioğlu mücadeleci, bilge kişiliğiyle;

- *Birlikte yürüyüşte kimseye omuz vurarak öne geçmem, ben bir adım önde değil birlikte yürümeyi tercih ediyorum, yanıtını verdi.*

Demokrasi Platform'undaki en ciddi çatlak, bir daha tamir edilmeyecek düzeyde, 26 Kasım 1994 günü Tandoğan'da başlayan yürüyüşte su yüzüne

çıktı. Şiddetli bir yağmura rağmen karalılıkla yürüyen 100 bine yakın emekçi kimin değirmenine su taşıyacaktı?

Miting bitiminde konfederasyon başkanları ikiye bölündü, bir yanda Hak-İş ve DİSK diğer yanda Türk-İş. Basın yayın kuruluşları karşısında; "şu başkan yürüyüşü bıraktı kaçtı", "hayır bırakıp kaçmadı" suçlamaları, tartışmaları yürüyüşün görkemini arka plana atıp, haber bültenlerinde birinci sırayı aldı.

Artık kamuoyu eylemin nedeni ve haklılığı yerine hangi başkanın daha güçlü, daha karizmatik olduğunu tartışabilirdi!

Y. Koç'un yazısında belirttiği (s.297) 21 Eylül 1994 tarihli Meslek Birlikleri ortak görüşü, Meslek Birlikleri Platformu dönem sekreteri ve TM-MOB genel sekreteri Sn. Alparslan Ertürk tarafından sunulmuştur. Yazının tam metni Ek 3'de sunulmaktadır.

Oysa Platform Sekreteryası 15 Eylül 1994 tarihli yazısı ile Platform'un geleceğine yönelik program belirlemek için mektupta dile getirilen konuları da içeren ayrıntılı bir gündemle toplantı duyurusu yapmıştır.

Meslek Birlikleri'nin çağrısı üzerine sekreteryaya aynı gün (21.9.1994) toplanmış ve Meslek Birlikleri'nin önerileri değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmede Platform'un sendikalar arası ilişkilere doğrudan müdahil olmaması gerektiği üzerinde görüş birliğine varılmıştır. Ayrıca Başkanlar Kurulu'nun toplantıya çağrılması, toplantı gündeminin 15 Eylül toplantısında saptanan gündem yerine, tek madde olarak, Platform'un değerlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

23 Eylül'de tekrar toplanan sekreteryaya yaşanan sorunlar karşısında Başkanlar Kurulu toplantısında çıkabilecek sorunları görüşmüş ve tartışma sonrasında üç ana başlıkla görüş birliğine varmıştır.

1) Türk-İş temsilcisi Y. Koç, Konfederasyonlar arası gerginlikten ve Konfederasyon Başkan'ının programından dolayı ivedi bir toplantı çağrısının Türk-İş'i dışlama anlamına geleceğini ifade etti.

Böyle bir durum yaratmaktan kaçınılması görüşü üzerinde birleşildi.

2) Sekreteryaya adına İ. Karababa'nın üç konfederasyon başkanı ile ayrı ayrı görüşerek çözüm yolları aramasına,

3) Başkanlar Kurulu toplantısı tarihin bu temaslardan sonra belirlenmesine; karar verilmiştir.

Bu karar çerçevesinde 25 Eylül 1994 tarihinde Disk Başkanı R. Budak'la görüşüldü.

R. Budak; *"Sendikalar arası tartışma ve eleştiri demokratik bir yöntemdir, bu tür eleştiriler Platform'u etkilememeli, Disk olarak Platform'a çok önem veriyoruz. Siz B. Meral'le mümkünse bugün görüşün, akşam bir araya gelelim, sorunları birlikte konuşup çözümlenebileceğimize inanıyorum"* dedi.

B. Meral'le ancak 28 Eylül'de görüşebildim. B. Meral görüşlerini; *"Gelenen bu noktada diğer iki konfederasyonla eylem birliği olanaksız. Biz çatıda birlikte oluyoruz, oradan ayrılınca her iki konfederasyon bizim altımızı oyuyor, bu da tabanımızda rahatsızlık yaratıyor. Bu iki konfederasyon dışında tüm örgütlerle her türlü eyleme varız"* ifadesiyle belirtti.

3 Ekim 1994 tarihinde toplanan sekreteryaya "Demokrasi Platform'u çalışmalarının değerlendirilmesi ve önümüzdeki döneme yönelik çalışmaların belirlenmesi" gündemi ile başkanları 5 Ekim'de toplantıya çağırdı.

5 Ekim'de toplanan Başkanlar Kurulu Ek 4'de sunulan açıklamayı yaptı. Bu toplantıya Türk-İş, TMMOB, TDHB, TURMOB ve TVHB başkanları katılmadı. Dolayısıyla Meslek Birlikleri'nin talebi gündemde olmasına karşın görüşülemedi ve yukarıda bahsedilen genel anlamdaki bildiri yayımlandı.

TMMOB 10 Ekim 1994 tarih ve 609 sayılı yazısıyla, Yönetim Kurulu'nun son gelişmeleri değerlendirdiğini ve Platform'un önümüzdeki süreç içerisinde program oluşturabilmesi için Başkanlar Kurulu'nun ivedi toplanmasını tekrar talep etti.

Yazı eki olarak da TMMOB'nın Platform'la ilgili değerlendirmesini (*) iletti.

(*) TMMOB 15. 8. 1994 tarihli ve 519 sayılı yazısı ile kendine bağlı birimlerden Platform hakkında görüşlerini istedi. Ayrıca bir komisyon Platform konusunda görüşler oluşturdu. Bu görüşlerin birer sureti sekreteryaya da iletildi.

11 Ekim tarihinde toplanan sekreteryaya, konfederasyon başkanlarının yurt dışında olması nedeniyle Örgüt Genel Sekreterleri düzeyinde bir toplantı yapılmasına karar verdi.

17 Ekim 1994 Eğitim-İş'te toplanması kararlaştırılan Genel Sekreterler Toplantısı'nın gündemi;

"Demokratikleşme, özelleştirme, 1995 Bütçesi, örgüt tabanlarının eylem birliği, TMMOB Platform önerisinin görüşülmesi ve Başkanlar Kurulu toplantı gündem ve tarihinin belirlenmesi" olarak saptandı.

Toplantıda alınan kararlar Y. Koç'un yazısında (s.298) yer almaktadır.

Bu toplantıya da Meslek Birlikleri'nden sadece TMMOB Genel Sekreteri katıldı.

Platform'un geleceğinin ivedi olarak görüşülmesini isteyen örgütler, kendi önerilerinin görüşüleceği toplantıya ne başkanlar ne de genel sekreterler düzeyinde ilgi gösterdiler.

Bu toplantıda da, daha önce beş meslek birliğinin taleplerinde olduğu gibi, TMMOB'nin talebi üzerinde de kimse görüş bildirmedi.

Aslında gelişen aşamalarda Platform'un değerlendirilmesini, Sekreteryaya sık sık gündeme almış ve her seferinde konu görüşülmeden toplantı bitirilmiştir.

Örneğin, Sekreteryaya'nın işlev ve işleyişinin gelişen koşullarda yeniden belirlenmesi gereğini 5 Nisan 1994, 21 Haziran 1994 tarihli Başkanlar Kurulu toplantılarının gündemine getirmiştir.

Buna rağmen durum saptama değerlendirme ve eleştirilerle yetinmeyip, bunlardan bir senteze ulaşarak yeni ilişki ve işleyiş sistemi oluşturmada başarılı olunamamıştır. Bu önemli konuya ileride tekrar değineceğim.

2 Kasım 1994 tarihinde toplanan Sekreteryaya, Başkanlar Kurulu'nu "Platform'un yapılanması ve önümüzdeki dönem programının oluşturulması" maddesiyle, 7 Kasım 1994 tarihinde TMMOB'de toplantıya çağırdı. Kısa bir toplantı oldu. Toplantı Konfederasyonlar arasındaki anlaşmazlıkların giderilmesiyle sonuçlandı.

Sonraki dönem daha önce, bir kırılmayla sonuçlandığını belirttiğim 26 Kasım 1994 eylemi üzerinde çalışıldı.

1994 Aralık ayında Platform, Sekreteryası'da temsilcisi olarak bulunduğum TMMOB'nin de gündeminde ağırlıklı olarak yerini aldı.

14 Aralık 1994 tarihinde toplanan TMMOB Yönetim Kurulu'na Örgüt başkanı Yavuz Önen "*TMMOB'nin Son Gelişmeler Işığında Demokrasi Platformunun değerlendirilmesi ve Öneriler*" adı altında bir taslak sunmuştur.

Bu taslakta ana hatlarıyla şu görüşlere yer verilmişti:

"-Başlangıçtaki olumlu gelişmelerine ve taşıdığı umuda karşın Demokrasi Platformu ülke gündeminden düşmüştür.

-Demokrasi Platformu hantal ve bürokratik bir yapı sunmaktadır.

-Platformu oluşturan örgütler bağımsız eylemleri tercih etmektedirler."

Bu metinde "*Bu hantal ve bürokratik yapının oluşmasında ve Demokrasi Platformu'nun gündemden düşmesinde ya da gündeme girmemesinde Sekreteryası da sorumludur*" görüşünün de altı çiziliyordu.

Daha sonraki paragraflarda Türk-İş ve Hak-İş'in Platform içerisindeki tutum ve davranışları üzerinde görüş ve eleştiriler yer alıyordu.

Sekreteryası çalışmalarında en sorumlu konumda görev yaptığım için örgütümün eleştirisine saygı duyarak o güne kadar yürüttüğüm görevden ayrıldığımı bildirdim. Bununla Demokrasi Platformu'ndaki sorumluluk dönemim sona erdi.

Konunun görüşülmesinden sonra TMMOB Yönetim Kurulu, TMMOB'nin Platform Sekreteryası'ndan çekilmesine ve hazırlanan metnin örgütlere gönderilmesine karar verdi.

TMMOB Yönetim Kurulu'nun 14 Aralık 1994 tarihinde gönderilmesine karar verdiği bu metin, içerdiği sekreteryası, Türk-İş ve Hak-İş eleştirileri çı-

kartılmış olarak Başkan Yavuz Önen imzasıyla 6.1.1995 tarih ve 19 sayılı yazı ile kuruluşlara iletildi.(*)

TMMOB Yönetim Kurulu'nun, Platform'un Sekreteryası'ndan ayrılma kararı 15.12.1994 tarih ve 803 sayılı yazısıyla (Ek 5) kuruluşlara duyuruldu.

15 Aralık 1994 tarihli Özgür Ülke Gazetesi' nde şöyle bir haber yer almaktadır:

"Demokrasi Platformu' na yeni sekreteryaya; Demokrasi Platformu'nu oluşturan Türk-iş, Hak-iş, Disk, KÇSP, İHD ve çeşitli kitle örgütlerinin mensup temsilciler yaptıkları toplantıda, Platform Sekreteryası' nun işlevsiz kaldığı ve gerekli çalışmaları yapamadığı gerekçesiyle değiştirilmesini kararlaştırmışlardır" Yazı şöyle devam etmektedir: "Yeni oluşturulacak Sekreteryası'nın, örgütlerin yönetim kurulları adına karar üreten kişilerden olunacağı belirtilirken böylece Platform'un kurumsallaşması yönünde ilk adım atıldığı vurgulandı" (Gerçekte böyle bir toplantı olmamıştır.)

Bu yazıda ifade edilen görüşler ertesi gün uygulama alanına giriyor. Platform Sekreteryası'ndan ayrıldığını resmen açıklayan TMMOB Genel Sekreteri, Birlik adına yazdığı 16 Aralık 1994 tarih ve 809 sayılı yazıya atıfta bulunarak, Platform sekreteryası toplantısına üç konfederasyon temsilcisinden başka kimse katılmadığı için görev bölümü yapılamadığını belirterek 19 Aralık 1994 tarihinde bir toplantı düzenlendiğine ve toplantının gündemini bildiriyor. (Ek 6).

Aynı şekilde 26 Aralık 1994 tarih ve 822 sayılı yazıyla D. Platformu Başkanlar Kurulu'nu toplantıya çağırıyor.

Özgür Ülke Gazetesinde yer alan beyanata uygun olarak, artık örgüt kararı yerine, örgüt adına karar verebilen kişilerin gayretiyle kurumsallaşmanın ilk adımları atılmış oluyordu.!

(*) Söz konusu metnin neden ayıklanarak gönderildiği soru ve eleştirilerime, Sn. Başkan' - dan ne de Genel Sekreter' den hiç bir yanıt alamadım.

Tanıl Bora bahsi geçen yazısında şu değerlendirmeyi yapıyor. *"Bu birlik-telik esas bileşeni örgütlerin asgari ortak paydalarının altını çizme merci olarak iş görüyor. Bu ortak paydalar da çoğunlukla Platform'daki (güçlü, tecrübeli, karizmatik, atak vb.) kuruluşların telkiniyle belirleniyor ve gele-nekselleşmiş, açıkçası ezberlenmiş sol formüllerin tekrar tekrar dillendiril-mesinden ibaret kalıyor"*

Başka ilginç bir yaklaşım da 14-15 Temmuz 1995' te düzenlenen "Demok-rasi ve Anayasa Forumu"nda sergilenmektedir.

Forum' un Düzenleme Kurulu' nda örgütü adına yetkili olarak bulunan bi-ri Özgür Ülke Gazetesi'ndeki köşesinde şu görüşleri yayınlıyor:

"Forum, 12 Temmuz Çarşamba günü yapılan Başkanlar Kurulu toplantı-sında, anlaşılmaz bir biçimde 1 güne indirildi, ardından da sanki daha önce-den söylenecekler biliniyormuşçasına sonuç bildirgesi hazırlıklarına girişil-di.

Kendi tabanından korkan kuruluşların gerekli katılımı sağlamadığı, dı-şardan çağrılı olanların da fazla rağbet etmediği bir ortamda başlayan foru-ma görsel-boyalı basın da fazla rağbet göstermemişti...

...danişmanlığımdaki Bayram Meral, Rıdvan Budak ve Yıldırım Kaya'dan oluşun divanın basın savcısından ne farkı vardı ki ?

...Toplumun "aydın, demokrat, devrimci, yurtsever" geçinen kesimlerin-den gördükleri bu olumsuz tavra karşı kaleme daha coşkulu sarılacaklarına inanıyorum.

...Örgütlerin yanında, ama ağaların karşısında olmaya devam edeceğiz. Forumu düzenleyenler kulak tıkasa da dile getirilenler önemliydi..."

Ve yazı şöyle sonuçlanıyor:

"Demokrasi Platformu kendini gözden geçirmeli somut şartlara göre ye-niden ve ülke düzeyinde örgütlenmelidir."

Yıldırım Koç'un yazısında, Platform'un 1995 yılı sonlarında, yavaş ya-vavaş, kendiliğinden yok olduğunu belirtmektedir. Bu yargı, gelecek birliktelik-ler açısından tartışmaya değer bir konu.

Başlangıçta örgütsel mücadelelerin sağladığı birikimler üzerinde ortak akılla yükseltilmeye çalışılan bir oluşum, sonuçta kırılmayan yerleşik, bütün ilişkileri yönlendirmede egemen toplumsal bilincin örgütlerarası ilişkilerde kendini göstermesiyle Platform dağıtılmış oldu.

1994 yılı sonu -1995 yılı başlarında Platform özne olarak yok oldu. Öyle ki Platform'un en etkili üyeleri konumundaki örgütler kendilerini hem toplumun bileşeni, hem Platform dışı kuruluşlar olarak görmeye başladılar.

Örneğin önce beş meslek birliği, sonra TMMOB, daha sonra Platform Sekreteliği'ni üstüne alan kişi 21 Eylül 1994'den Temmuz 1995'e kadar belirli aralıklarla Platform'un, daha etkili konuma gelmesi için, gözden geçirilmesini istemektedirler. Konfederasyonlar Platform'un güçlü olarak varolmasını istemektedirler. Buna karşın sekreteryanın konu üzerinde hazırladığı ayrıntılı gündemler ertelenmeye başladı.

O zaman sormak gerekiyor! Peki bu Platform nedir, onu toparlayacak, etkin kılacak güç kimin elindedir? Kimden talepte bulunuyoruz, taleplerimizi hangi irade yerine getirecektir?

Açıkça görülmektedir ki, Platform artık özne olmaktan çıkmış, soyut, sanal bir varlık niteliğine bürünmüştür.

Bir oluşum içinde karar erkini elinde bulunduranların, bu iradi konumdan talepkar konuma geçmeleri, oluşumu fiilen terketmelerinin göstergesi olmaktadır.

Demokrasi Platformu sessizce dağıldı. Çalışanların ortak sesi sustu, onun yerine uzlaşmaz sınıfların ortak sesi yükseldi.

Platform içerisinde Meslek Birlikleri'yle yakın duran Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Yönetimi beşli insiyatifteki yerini aldı.

Sonuç yerine:

Demokrasi Platformu' nun demokratik bir güç odağı olması için özveriyle çaba harcayan ama bu çabaları bilinmeyen bazı isimleri bir vefa borcu olarak sunmak istiyorum. Başta her zaman sevgiyle anacağımız Mustafa Ekmekçi ağabeyimiz olmak üzere, Dr. Selim Ölçer, Dr. Ata Soyer (TTB), Prof.

Mustafa Altıntaş (HE-ÖÜD), Enis Bağdadioğlu (Türk-İş), Metin Aksoy (ÇGD), Av. Mehmet Cengiz (ÇHD) ve Şahin Serim (Hak-İş), şükranla anıyorum.

Örgütler arası işbirliği ve dayanışma ile verilen mücadelenin olumlu sonuçlarına tanık olmuş, umutlanmış biri olarak 19 Ocak 1996 tarihinde, daha önce Çalışanların Ortak Sesi Demokrasi Platformu' nu oluşturan, örgütlerin başkanına ekte sunulan mektubu gönderdim.

Ayrıca aynı mektubu, örgütlerin dayanışmalı demokrasi mücadelesinde baroların tartışılmayacak bir konumda olduğunu belirttiğim bir önyazıyla dört baro başkanına da gönderdim.

Bu mektuba, sözlü olarak iki başkan yanıt verdi.

Öğretim Üyeleri Derneği Başkanı Prof. Dr. Işıkli haklılığını belirterek teşekkür etti.

TMMOB Başkan Yavuz Önen de böyle bir mektup yazmaya hakkım olmadığını, gerek duyulursa böyle bir mektubu kendisinin yazabileceğini söyledi.

Demokrasi Platformu denemesinde yaşanan olumsuzluklardan olumlu sonuçlar çıkartılarak EMEK PLATFORMU' nun başarılı olmasını diliyorum.

19 Ocak 1996

Sayın Başkan,

Bilindiği gibi, ülkemiz yarım asıra yaklaşan bir süreden beri son derece ciddi, sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel bunalımlar içerisinde çalkalanmaktadır.

Sorunların temelinde, toplumun geniş kesimlerinin yükselen demokratik taleplerine karşı, bu talepleri kendi çıkarlarına aykırı bulan, meşruiyetini elinde bulundurduğu güçere dayandıran bir azınlığın toplum taleplerini geriletme için uyguladığı politikalar yatmaktadır.

Sayın Başkan, sizler olumsuzlukları en ayrıntılarına kadar bilen, yaşayan, yakın tanığı olarak izleyen ve bu olumsuzluklara karşı mücadele veren say-

gın kişilersiniz. Bu nedenle ülkemizin sorunları konusunda söyleyeceğim her şeyin fazladan söylenmiş bir söz olacağını biliyorum. Bunlara rağmen "had-dimi aşmamaya" özen göstererek ve hoşgörü ile karşılanacağını umarak bu çağrı mektubunu yazmaktan kendimi alamadım.

Bilindiği gibi son genel seçimlerde partilerin genel söylemi "güçlü iktidara kavuşma" yönünde oldu. Partiler neler yapacaklarını, bunaltan sorunları nasıl aşacaklarını gündeme dahi almadan sadece güce sahip olma isteklerini vurguladılar.

Partilerimizin gücün kaynağını demokratik iktidar yerine hep çoğunluğun iktidarında aradılar. Seçim sonuçları, bu bize has klasikleşmiş ve kaba anlayışı yıktı, güce dayalı meşrutiyet yetkisini hiçbir partiye vermedi. Her şeye rağmen, seçim sonuçlarının toplumda yükselen demokratik taleplere direnen siyasi odakları güç kaybına uğrattığına (iyimser bir yaklaşımla) inanıyorum. Özellikle oluşan parlamento aritmetiğinin her zaman yeni bir erken seçime gebe olması bu güç kaybını daha da arttırmaktadır. Sonuçta partiler demokratik baskı grupları karşısında direnç kaybına uğramışlardır. Parti başkanları, bu zaafiyetlerini görmezden gelerek, yarattıkları başkanlar oligarşisinin tüm olanaklarını kullanmakta, kendi kişisel ihtiraslarını ülke sorunlarının önüne koyarak, her şeyin üstünde güç savaşını, özde varlık-yokluk savaşını vermekte ve toplumu bu kör dövüşü ile oyalamaktadırlar.

Sermaye kesimi bu zaafiyeti görerek partiler üzerinde ağırlıklarını koymaya ve kamuoyu oluşturmaya başlamıştır. Daha da ileri giderek güçlü iktidarlara olanak sağlayacak bir seçim yasası hazırlanmasını talep etmektedirler. Bunun açık anlamı daha anti-demokratik bir seçim yasası ve buna dayalı bir iktidar oluşturma arzusudur.

Sayın Başkan, bütün bunlara karşın ülkemizde demokrasi güçleri ciddi bir potansiyele sahiptir. Böyle bir ortamda sivil-demokratik kitle örgütlerinin var olma gücü bir kat daha ağırlık kazanmış bulunmaktadır. Demokratik kazanımların sağlanması ve yaşama geçirilmesi yönünde insiyatifin demokratik güçler lehine geliştiği kanısı ve iyimserliğini taşıyorum.

Bilindiği gibi demokratikleşme (demokratikleşmeyi sözü uzatmamak için çok geniş kapsamlı bir kavram olarak kullanıyorum) özünde, siyasilerin key-

fi tutum ve davranışlarına bağlı olmayan, toplumda ve demokratik örgütler arasında, gene demokratik ilişkiler ağına dayalı anonim bir özelliğe sahiptir. Bu tür ilişkiler ağının kurulup, taleplerimizin örgütlerin güçlü ortak sesi halinde dile getirilmesi ülke sorunlarının çözümünde en etkili demokratik gücü oluşturacaktır.

Bugüne kadar ülke sorunlarının çözümü ve devleti demokratik bir yapıya kavuşturma uğraşında ne yazık ki demokratik örgütlerimiz sahip oldukları güç düzeyinde etkili ve başarılı olamamışlardır. Sınırlı, cılız bir anayasa değişikliği dahi Avrupa Birliği'nin baskısı ile yapılabilmiş, bizlerin dağınık sesi kaale bile alınmamıştır.

Sayın Başkan, zaafiyet yaratan bu dağınıklığın ortadan kaldırılması, ülke sorunlarının çözümünde iç dinamiklerin etkili gücünün harekete geçirilmesi yönünde bugün tüm demokratik örgütler ve kişiler tarihi bir sorumlulukla karşı karşıya bulunmaktadır. Sorunlarımız, öznel boyutlarını çoktan aşmış toplumsal sorunlar boyutuna ulaşmış, hiçbir örgütün kendi güç ve çabası ile altından kalkamayacağı bir hal almıştır. Bu durumda sorunların üstesinden ancak kararlı bir güçbirliği ile gelinebileceği inancındayım.

Bu nedenle demokratik örgütlerin, özerk ve özgül yapılarını koruyarak, ülkenin ivedi sorunları konusunda bir ortak paydada buluşma zorunluluğu yadsınmayacak bir gerçek olarak gündeme gelmektedir.

Bu amaçla sayın Başkanların bir yuvarlak masa toplantısı düzenleyerek köklü ve uzun soluklu bir mücadeleyi başlatmalarının kaçınılmazlığını takdirlerinize sunuyorum.

Demokrasi Platformu denemesi, demokratik güçlerin biraraya gelmesi ile, iktidar dayatmalarının nasıl geriletilebildiğini bizlere kanıtlamıştır. Bu deneyim bizlere güçbirliğinin daha kararlı bir şekilde tekrar yaşama geçirilme umudunu vermektedir.

Bu birlikteliğin toplumda yansımaları bulacağına ve pek çok demokratik gücü bir eksen etrafında harekete geçireceğine yürekten inanıyorum.

Yakın geçmişte başarılı bir uygulama olan Demokrasi Platformu içerisinde sorumluluk alma onurunu yaşamış biri olarak, böyle bir çağrıda bulunma duygusunu yenemedim. Kendimi böyle bir çağrı için sorumlu hissettim.

Sayın Başkan, çağrımın boyumdan büyük bir işe kalkışma olarak değerlendirilmeyeceğini ve hoşgörü ile karşılanacağını umar içten saygı ve başarı dileklerimi sunarım.

Saygılarımla

Mektup Gönderilen Başkanlar :

- Sn. B.Meral	TÜRK-İŞ	- Sn. Dr. C. K. Yıldırım	TDHB
- Sn. R.Budak	DİSK	- Sn. H. Metin	TVHB
- Sn. S.Erdem	KESK	- Sn. Prof. Dr. A. Işıklı	ÖÜD
- Sn. Y.Önen	TMMOB	- Sn. Ş. Saruhan	ÇHD
- Sn. M.Özyürek	TÜRMOB	- Sn. M. Ekmekçi	ÇGD
- Sn. Dr. Ö.Aşut	TTB	- Sn. Dr. E. Atasü	HE
- Sn. M.Domeç	TEB	- Sn. İ. Yetkin	TZD

Baro Başkanları:

-- Sn. B. Karaçelik	TBB
-- Sn. T. Kazan	İstanbul
-- Sn. T. Alemdaroğlu	Ankara
-- Sn. K. Sönmez	İzmir

22.4.1994

Demokrasi Platformu Sekreteryasında Duyuru

- I. Bilindiği gibi Hükümet demokratikleşmeye yönelik olduğunu iddia ettiği bir paketi Meclise getirme hazırlığı içindedir.

Koalisyon Hükümetlerinin ve siyasi partilerin bugüne kadar ki yaklaşımlarını gözönüne aldığımızda "demokratikleşme paketinin" demokratik açılımlar getireceğine ilişkin ciddi kuşkuvar taşınmaktadır. Hatta ülkemizin son dönemde içinde bulunduğu durum, "ekonomik önlemler paketi" uygulamaları ve bunlara ilişkin çeşitli çevrelerin söylemleri, kazanılmış bazı hakların da geri alınmasını ağırlıkla gündeme getirebilecektir.

Demokrasi platformunun bunlara karşı hazırlıklı olması noktasından hareketle çalışmalarını yoğunlaştırıp, demokratik talepleri, öncelikleri netleştirmek ve anti-demokratik gelişmelere ve baskı yasalarına karşı tutum ve davranışları gündeme alarak karara bağlamasında büyük yarar görmekteyiz.

Sekreterya çalışmalarında bu konu dört ana başlıkta toplanmıştır.

- 1- Çalışma yaşamının demokratikleştirilmesi:
"Kamu çalışanlarının sendikal hakları, iş güvencesi, 2821-2822 sayılı yasaların demokratikleşmesi... vb. konuları içermektedir.
- 2- Siyasal Demokrasi:
"Anayasa değişikliği, 12 Eylül hukuku, anti-terör ve il idaresi yasaları, örgütlere siyaset hakkı; darbe eğilimlerine karşı tutum, faili meçhul cinayetlerin önlenmesi ve sorumluların bulunması, düşünce özgürlüğü, sorunların demokratik uygulamalarla çözümü....vb. konuları içermektedir.
- 3- Ekonomik Demokrasi:
"5 Nisan kararları, kayıtdışı ekonomi, rant gelirlerinin vergilendirilmesi, çalışanlar üzerindeki vergi yükü ve yaşam koşulları, eğitim ve sağlık sorunları... vb. konuları içermektedir.
- 4- İdeolojik ve siyasal saldırı ile hız kazandırılan "ÖZELLEŞTİRME" konusunu bütün yönleri ile içermektedir.

EK-1/B

Değerli örgütlerimizin bu konularda çalışmalarını birleştirerek Demokrasi Platformunun görüş, öneri ve seçeneklerini oluşturmak amacı ile Genel Sekreterler düzeyinde toplantı düzenlenmiştir.

Toplantı 5 Mayıs 1994 Perşembe günü saat:14.00 Türk-İş Genel Merkezinde yapılacaktır.

II.Mecliste görüşülmekte olan vergi yasası üzerine, kuruluşlarımızın ilgililerinin katılacağı bir toplantı düzenlenmiştir.

Toplantıda TÜRMOB'un konu üzerindeki raporu sunulacak ve vergi yasası üzerine görüş oluşturulacaktır.

TARİH: 25 NİSAN 1994 SAAT: 14.00

ADRES: TÜRMOB, Cinnah Cad.No:40/4 ÇANKAYA/ANKARA

Gereği için bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Sekreterya a.

İhsan KARABABA

Çalışanların ortak sesi

DEMOKRASİ PLATFORMU

TÜRK-İŞ
HAK-İŞ
DİSK
K.Ç.S.P.
TMMOB
TÜRK TABİBLER
BİRLİĞİ
TÜRMOB
T.DİŞ HEKİMLERİ
BİRLİĞİ
T.VETERİNER
HEK.BİRLİĞİ
SENDİKALAR ARASI
EŞGÜDÜM KOMİTESİ
İNSAN HAKLARI
DERNEĞİ
HALKEVLERİ
ÖĞRETİM ÜYELERİ
DERNEĞİ
ÇAĞDAŞ
HUKUKÇULAR
DERNEĞİ
ÇAĞDAŞ
GAZETECİLER
DERNEĞİ
T.ZİRAATÇILAR
DERNEĞİ
İFMC
ARAŞTIRMA
GÖREVLİLERİ
DERNEĞİ

24.6.1994

DEMOKRASİ PLATFORMU SEKRETERYASINDAN DUYURU

Demokrasi Platformu Başkanlar Kurulu
23 Haziran 1994 tarihinde toplanmıştır.

Toplantıda yapılan değerlendirmelerde; gelişen sorunlar karşısında başta iktidar partileri olmak üzere parlamentoda temsil edilen tüm partilerin duyarsız ve sorumsuz davranışları karşısında Demokrasi Platformu'nun çalışanların ve halkın ortak sesi olma konumunda ve sorumluluğunda olduğu belirtilmiştir.

Bu sorumluluk duygusu ile platform sorunlarının çözümü doğrultusunda meşru demokratik ve kitlesel gücünü harekete geçirmek durumundadır.

Bu bağlamda üretimden gelen gücün kullanılmasına konusunda ortak görüşe varılmıştır.

Bu amaçla:

Tüm örgütler önümüzdeki hafta içinde yetkili kurullarını toplayarak üretimden gelen güçlerinin kullanılma tür ve yöntemlerini görüşüp karara bağlayacaklardır.

Örgütler görüş ve kararlarını oluşturduktan sonra Başkanlar Kurulu tekrar toplanarak yapılacak eylemleri karara bağlayacaklardır.

Gereği için bilgilerinize sunarız.

Sekreteryaya a.

Ihsan Karababa
Ihsan KARABABA

TMMOB TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
 UNION OF CHAMBERS OF TURKISH ENGINEERS AND ARCHITECTS
 UNION DES CHAMBRES DES INGENIEURS ET DES ARCHITECTES TURCS

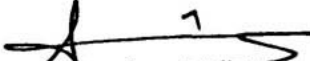
ANKARA

Sayı: 21.9.1994

DEMOKRASİ PLATFORMU
 SEKRETERYASINA

Meslek Birlikleri Başkanlarının Ortak Önerisi aşağıda sunulmuştur.

Saygılarımızla,

Alpaslan ERTÜRK
 Meslek Birlikleri Platformu
 Dönem Sekreteri

" Bizler Meslek Birlikleri Başkanları olarak ülkenin bugün çözüm bekleyen çok önemli sorunlarla karşı karşıya olduğunu biliyoruz. Parlamentoda temsil edilen siyasi partiler iktidarda olsun muhalefet olsun ne sorunları saptayabilmekte ne de çözüm getirebilmektedirler.

Bu olumsuz koşullarda sendikaların, demokratik kitle örgütlerinin ülke tarihinde ilk kez bir araya gelerek parlamento dışı muhalefeti örgütlemeleri, Demokrasi Platformunu oluşturmalarını son derece olumlu bir girişim olarak değerlendiriyoruz.

Demokratikleşme, özelleştirme, toplu işten çıkarmalar gibi hayati önem taşıyan sorunların gündemde olduğu, bu sorunların çözümüne ancak Demokrasi Platformunu oluşturan örgütlerimizin eylem birliği ile katkı koyabileceği bir ortamda İşçi Konfederasyonları arasında başlayan tartışmayı endişe ile karşılıyoruz.

İşçi Konfederasyonları arasında başlayan ve Demokrasi Platformunu etkilemesi kaçınılmaz olan krizin aşılması ve halkımızın beklentileri yönünde çözüme kavuşturulması için konunun Başkanlar arasında görüşülmesinde yarar görmekteyiz.

Sekreteryanızın, ortak görüşümüzün Başkanlara iletilerek, ivedi bir Başkanlar Kurulu toplantısı düzenlemesini öneriyoruz.

Gereğini rica ederiz. "

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI Eser CİLASUN
TÜRK MÜHENDİS ve MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI Yavuz ÖNEN
TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ, MALİ MÜŞAVİRLER ve YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI Mustafa ÖZYÜREK
TÜRK TABİPLER BİRLİĞİ BAŞKANI Selim ÖLÇER
TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI Hasan METİN

Çalışanların ortak sesi
DEMOKRASİ PLATFORMU

**TÜRK-İŞ
HAK-İŞ
DİSK
K.Ç.S.P
SENDİKALARARASI
EŞGÜDÜM KOMİTESİ
TMMOB
TÜRK TABİBLER
BİRLİĞİ
TÜRMOB
T.DİŞ HEKİMLERİ
BİRLİĞİ
T.VETERİNER
HEK.BİRLİĞİ
İNSAN HAKLARI
DERNEĞİ
HALKEVLERİ
ÖĞRETİM ÜYELERİ
DERNEĞİ
ÇAĞDAŞ
HUKUKÇULAR
DERNEĞİ
ÇAĞDAŞ
GAZETECİLER
DERNEĞİ
T.ZİRAATÇILAR
DERNEĞİ
İFMC
ARAŞTIRMA
GÖREVLİLERİ
DERNEĞİ**

05.10.1994 tarihinde toplanan DEMOKRASİ PLATFORMU Başkanlar Kurulu,gündemini oluşturan "ülkemizin içinde bulunduğu durumun değerlendirilmesi ve Demokrasi Platformu'nun önümüzdeki döneme ilişkin çalışma programının belirlenmesi" konularını görüşmüş ve aşağıdaki açıklamaların yapılması kararını almıştır.

"Ekonomik,sosyal ve siyasi koşulların giderek ağırlaştığı ve bir kriz boyutuna ulaştığı ortamda iktidarın ve parlamentonun yeterli çözümleri üretilmediği,toplumun beklentilerini karşılayamadığı açık bir gerçektir.

Bu koşullarda Demokrasi Platformu'nun toplumsal muhalefetin en önemli unsuru olduğunu tespit eden Başkanlar Kurulu,

*Düşünce özgürlüğünün eksiksiz yasal güvencelere kavuşturulması,

*Her sorunun çözümü olarak gösterilen,hatta demokrasinin bile temeli olarak sunulan ÖZELLEŞTİRME adı altında yapılan yağma ve talana etkili biçimde karşı çıkılması,

*İş güvencesinin,sendikal hakların,kamu çalışanlarının örgütlenme ve sendikal haklarının bir lüks olarak değerlendirilmesine karşı çıkılması ve bu hakların ivedilikle yasal güvenceye kavuşturulması,

*Sistemin ürettiği rüşvet-yolsuzlukların oluşturduğu kirliliğin nedenlerini değil sonuçlarına yönelik çarpıtılmış kampanyaların gerçekte ara rejim destekçilerinin işine yaradığı gerçeğinden hareketle,demokrasi için mücadele edilmesi kararını almıştır.

Tüm bu sorunların çözümü için kendisini önemli bir güç olarak tanımlayan Demokrasi Platformu,hundan sonra yürüteceği çalışmaların daha başarılı olması için gerekli koordinasyonu ve düzenlemeleri en kısa sürede gerçekleştirecek ve örgütlü mücadeleyi güçlendirerek sürdürecektir.

TMMOB TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
UNION OF CHAMBERS OF TURKISH ENGINEERS AND ARCHITECTS
UNION DES CHAMBRES DES INGENIEURS ET DES ARCHITECTES TURCS

KONULAR SOKAK NO. 4 YENİŞEHİR / ECEĞİ - ANKARA / TÜRKİYE TELEFON: (312) 418 12 75 - 417 52 39 - 417 14 89 FAX: (312) 417 49 24

ANKARA

Sayı:

15.12.1994
803

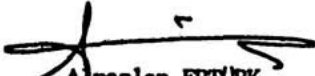
14 Aralık 1994 tarihinde toplanan Birlik Yönetim Kurulumuz kurulduğu günden bugüne kadar içinde yer almış olduğumuz, Demokrasi Platformu Sekreteryası'ndan geçici olarak çekilme kararı almıştır.

Demokrasi Platformu Sekreteryasında Birliğimiz adına görev yapacak isim daha sonra bildirilecektir.

Sekreteryanın yürütmekte olduğu çalışmaların aksanaması için Demokrasi Platformu Sekreteryası 16 Aralık 1994 Cuma günü saat:13.30'da Birliğimizde toplantıya çağırılmıştır.

Gereği için bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Alpaslan ERTÜRK
Genel Sekreter

TMMOB TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
 UNION OF CHAMBERS OF TURKISH ENGINEERS AND ARCHITECTS
 UNION DES CHAMBRES DES INGENIEURS ET DES ARCHITECTES TURCS

KONUR SOKAK NO: 4/1 YENİ ÇELİK BLOK - ANKARA (TÜRKİYE) TELEFON: (312) 419 12 79 - 417 52 99 - 417 18 88 FAX: (312) 417 49 24

ANKARA

Sayı: 26.12.1994
822

Konu: Demokrasi Platformu Başkanlar Kurulu'nun toplanması hk.

19 Aralık 1994 tarihinde Birliğimizde yapılan Demokrasi Platformu Başkanlar Toplantısı'nda alınan karar uyarınca;
 "Demokrasi Platformunun işleyişine ilişkin" konuları görüşmek üzere 8 Ocak 1994 günü saat:15.00'de Birliğimizde (Konur Sok. 4/1-ANKARA) yapılacak Demokrasi Platformu Başkanlar Kurulu Toplantısı'na katılmanızı dileriz.

Saygılarımızla,

 Alpaslan ERTÜRK
 Genel Sekreter